

כדאי לדעת
אנחנו פועלים לשיפור הוראות האגף, כדי שיהיו נגישות יותר.
לבירור נוסף, ניתן לפנות באמצעות המוקד הטלפוני שמספרו 03-7776777,
או באמצעות ה"אזור האישי" באתר האגף, בכתובת shikum.mod.gov.il

מדינת ישראל

משרד הביטחון

הוראת אגף שיקום מס' 62.12

הנושא: מענק להתאמת דירה למגבלותיו של נכה מטעמים רפואיים
תאריך: 19.4.2023
מס' עמודים: 20

כללי

1. הוראה זו מחליפה הוראה מס' 62.12 מתאריך 18.7.2022 ובאה במקומה.
2. הוראה זו באה לקבוע את הזכאות ודרכי הטיפול במתן מענקים כסיוע להתאמת המבנה של הדירה למגבלותיו של נכה המתגורר בה, הנובעות מטעמים רפואיים הקשורים בנכותו המוכרת ע"י אגף שיקום נכים.
3. הוראה זו מעגנת סיוע המוענק בנוסף לקבוע בחוק.
4. מנהל המחוז הינו בעל הסמכות והאחריות לביצועה התקין של ההוראה.
5. ראש היחידה לתגמולים, תשלומים והטבות הינו בעל הסמכות והאחריות להנחיה, עידכון ובקרה של אופן הביצוע התקין של הוראה זו.

עקרונות

6. תשלומים כסיוע להתאמת דירה למגבלותיו הרפואיות של נכה יאושרו כמענק רק לאחר שיוכח, כי הצורך הינו חיוני ונובע מטעמים רפואיים הקשורים בנכותו המוכרת ע"י משהב"ט.
7. ההטבה על פי הוראה זו – ניתנת באופן חד-פעמי בלבד, לגבי כל סעיף זכאות, למעט התאמת דירה בתנאי שכירות.

8. ניתן לאשר סיוע לשני סעיפי זכאות גם יחד, לדוגמא: התאמת הדירה בשכירות למגורי הנכה המשותק, ובמקביל התאמת דירת הוריו לצורך ביקוריו בה.

9. אישור התשלום מחייב כל האישורים הבאים:

א. **אישור בכתב של הרופא המוסמך המחוזי**, המתאר מצבו הרפואי החדש (המבטא שינוי במצב, גם אם לא חל שינוי באחוזי נכותו), הנובע מהנכות המוכרת וקשור אליה, ואשר עשויה להיות לו השלכה על צורך בהתאמת הדיור. הערה: במקרים בהם קיים ספק לגבי הצורך הרפואי הנובע מהנכות המוכרת – יש לפנות לקבלת חו"ד של הרופא המוסמך הראשי, שקביעתו מחייבת.

ב. **אישור בכתב של מרפא בעיסוק** הכולל קביעה מקצועית של הצורך בביצוע שינויים להתאמת הדיור, הנדרשים מהמצב הרפואי החדש הנ"ל, ותכנונם ע"ג שרטוט טכני, לאחר שבחן המצב, במהלך ביקור בדירה. הערה: לנכה המחליף דירתו יש צורך בקבלת חו"ד ממרפא בעיסוק, המעידה, כי לא ניתן להתאימה למגבלות נכותו, וקיים הכרח בהחלפת הדירה.

ג. **אישור מקצועי בכתב של מהנדס בניין מאגף הבינוי במשהב"ט** לאחר שבחן התוכנית המוצעת ע"י המרפא בעיסוק, בחן המצב במהלך ביקור בדירה, ובחן הצעות המחיר ובהן פירוט העבודות שיש לבצע.

ד. **2 הצעות מחיר לביצוע עבודות** שעלותן מעל 20,000 ₪ יהיו מקבלן הרשום בפנקס הקבלנים (כמוגדר בסעיף "הגדרות"), הכוללות פירוט העבודות שיש לבצע, ומאושרות ע"י המהנדס של משהב"ט.

הערה: על הפונה לקבל מהקבלנים עותק "רשיון קבלן שנתי", ולצרפו לפנייתו. במקרים בהם עלות העבודה מתחת ל- 20,000 ₪ יש להמציא 2 הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה.

10. מימוש ההטבות המפורטות בהוראה זו מותנה בפנית הזכאי, **מראש, ולפני ביצוע** העבודות בדירה.

11. הזכאות עפ"י הוראה זו הינה בנוסף לזכאות הקיימת עפ"י הוראות האגף העוסקות ברכישה/החלפה של דירה, ובלבד שלא מדובר בדירה הנרכשת מקבלן והמצויה בשלב מוקדם של תכניות וטרם נבנתה ("על הנייר") או במקרה והקבלן מחייב תשלום על כל שינוי.

12. עם זאת מודגש בזאת, כי המענק להתקנת המעלון, היה ואושר לנכה, מהווה חלופה לסיוע להחלפת דירה.

13. היה ואושר לנכה בגין נכותו – גם הלוואה לשיפוצים (עפ"י הוראה 62.01) וגם מענק להתאמת הדירה (עפ"י הוראה זו – 62.12) – על עובד הרווחה לציין זאת בבקשה – ולוודא שסכום הסיוע בהלוואה ובמענק גם יחד - לא יעלה על גובה השיפוץ כולו.
14. הפונה יפנה בקשתו ויטפל בה מול עובד הרווחה במחוז השיקום בו הוא מטופל, או לחילופין באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט וללא תיווך המטה..
15. במקרים חריגים בלבד, בהם עלות השיפוץ המאושרת ע"י הגורמים המקצועיים המעורבים בתהליך, גבוהה מהסכום המרבי המפורט בנספח ב' להוראה זו – ובהתקיים נסיבות מיוחדות – ניתן לפנות לועדה המחוזית.

הגדרות

16. **מענק** – לעניין הוראה זו – סיוע כספי, לו זכאי פונה, שזכאותו נבדקה ואושרה, ואינו צריך בהחזר.
17. **התאמת מבנה הדירה** – לעניין הוראה זו – שינויים מבניים בדירה להתאמתה למגבלותיו של נכה המתגורר בה, הנובעות מטעמים רפואיים הקשורים בנכותו המוכרת ע"י אגף שיקום נכים, וזאת על פי קביעתו ותכנונו של מרפא בעיסוק, ואישורו המקצועי של מהנדס בניין מאגף הבינוי משהב"ט לתוכנית הטכנית המוצעת.
18. **ועדה מחוזית** – לעניין הוראה זו – ועדה המוסמכת לדון במקרים חריגים, כמפורט בסעיף "מידרג סמכויות אישור" והרכבה כלהלן:
- א. **מנהל המחוז** – יו"ר
- ב. **סגן מנהל המחוז / או באין סגן במחוז** – מי שימונה ע"י מנהל המחוז – חבר
- ג. **אחראי דיור במחוז** – חבר
- ד. **ר' תחום בקרת דיור ושיקום רווחתי(במטה)** – חבר (ישתתף רק בדיון לגבי סעיף "שינויים להתאמת דירת הוריו של נכה משותק העובר לגור עם הוריו").
19. **מעלון** – לעניין הוראה זו – מעלון, או זחליל, או מדרגון.
20. **קבלן הרשום בפנקס הקבלנים** – לעניין הוראה זו – עפ"י "רשיון קבלן שנתי" הניתן מדי שנה ע"י "רשם הקבלנים" במשרד הבינוי והשיכון ובו מופיע סיווגו המקצועי והכספי של הקבלן, כדי לוודא, כי הוא מורשה לסוג העבודה הנדרש.

מידרג סמכויות אישור

21. סמכות הטיפול והביצוע, ללא כל חריגה מהוראות הוראה זו – הינה באחריותו וסמכותו הבלעדית של אחראי הרווחה במחוז, ולאחר בדיקה ואישור בחתימה שנייה של סגן מנהל המחוז, או מי שהוסמך ע"י מנהל המחוז.
22. סמכות הטיפול והחלטה, ללא כל חריגה מהוראות הוראה זו בנושא מעלון – הינה של הועדה המחוזית.
23. פונה רשאי לערער על החלטת אחראי הרווחה המחוזי בפני הועדה המחוזית פעם אחת בלבד. בסמכותה של הועדה המחוזית להגדיל את סכומי הסיוע עד 20% נוספים, רק אם תיווכח שקיימות נסיבות חריגות המחייבות זאת. על הועדה לפרט ולנמק בהרחבה את הנסיבות המיוחדות שהביאו להחלטתה לחרוג מסכומי הסיוע הנקובים בהוראה זו.
- הערה: דיון בנושא " שינויים להתאמת דירת הוריו של נכה משותק העובר לגור עם הוריו" – מחייב השתתפות ראש תחום בקרת דיור ושיקום רווחתי (במטה) כחבר בועדה.
24. מצאה הועדה, כי פנייתו של המערער מוצדקת, וכי מתקיימים תנאים חריגים ומיוחדים המצדיקים סיוע שמעבר לסמכותה – תימנע מקבלת החלטה על גובה הסיוע ותעביר בצירוף המלצה מפורטת, – לר' היח' לתגמולים והטבות, או ראש אגף שיקום, או הועדה המייעצת – בהתאם לסמכויות החריגה המוקנות עפ"י המ"ב 60.02.

זכאות

25. נכים שהוכרו כחוק או לפני משורת הדין במלוא הזכויות כנכים.
- א. נכים שדרגת נכותם 10%-19%, שנכותם נקבעה לפני 1.1.96.
- ב. נכים שדרגת נכותם 20% ויותר.

גובה הסיוע

26. גובה הסיוע לכל סוג סיוע – מפורט בנספח ב'.
27. שיעורי המענק יעודכנו על בסיס שינויים במדד המחירים לצרכן, אחת לשנה, בחודש ינואר, ע"י היחידה לתגמולים, תשלומים והטבות בתיאום עם היחידה לתקציבים, כלכלה והתקשרויות והיחידה לחשבונאות שיקום.

פירוט הקריטריונים/אישורים לאישור הזכאויות - כללי

28. כדי לאשר ביצוע שינויים להתאמת דירתו של נכה, נדרשים כל האישורים הבאים :

- א. אישור בכתב של הרופא המוסמך המחוזי, המתאר מצבו הרפואי החדש של הנכה, הנובע מהנכות המוכרת וקשור אליה, ואשר יש לו השלכה על צורך בהתאמת דיור.
- ב. אישור בכתב של מרפא בעיסוק, לאחר שבחן המצב בדירה, הכולל קביעה מקצועית של הצורך בביצוע שינויים להתאמת הדיור, הנדרשים מהמצב הרפואי החדש הנ"ל, ותכנונם ע"ג שרטוט טכני המתאר את השינויים הנדרשים.
- ג. אישור מקצועי בכתב של מהנדס בניין מאגף הבינוי משהב"ט לאחר שבחן התוכנית המוצעת ע"י המרפא בעיסוק, בחן המצב בדירה, ובהתייחס להצעות המחיר.
- ד. לפחות 2 הצעות לביצוע העבודות בהן מפורטות כל העבודות שיש לבצע. לגבי מעלון: יש לפרט את סוג המעלון. הצעות מחיר מעל 20,000 ₪ יהיו מקבלן הרשום בפנקס הקבלנים, במקרים בהם עלות העבודה מתחת ל- 20,000 ₪ יש להמציא 2 הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה.
- ה. התחייבות בכתב של הנכה (ע"ג הטופס בנספח ג'), שהעבודה שתבוצע בדירתו תהיה תואמת לחלוטין לאישורו המקצועי של המהנדס של משהב"ט שאישר העבודה, ולהצעת המחיר שאושרה, וכי כל תוספת שיחליט הנכה לבצע מעבר לכך, תהיה על אחריותו ועל חשבונו.
- ו. קריטריונים נוספים, המתאימים לכל אחד מסוגי הסיוע והמפורטים להלן:

פירוט קריטריונים נוספים

להלן קריטריונים הנוספים על אלו בסעיפי א'-ה' של הסעיף הקודם, לכל אחד מסוגי הסיוע, כמפורט להלן:

29. שינויים להתאמת דירתו של נכה :

- א. נכה, בדרגת נכות של עד 100% (מיוחדת) שבבעלותו דירה, וזקוק להתאמת הדירה (שבבעלותו) למגבלות נכותו המוכרת על ידי משהב"ט.
- ב. רוכש דירה: נכה בדרגת נכות 50% עד 100% (מיוחדת) עם מגבלות ניידות, עפ"י אישור הרופא המוסמך המחוזי, ואשר לא נעזר כלל בעבר למטרת דיור, ואשר רוכש דירה לראשונה, או נאלץ להחליף דירתו בגין החמרה בנכות, ונזקק להתאים את הדירה הנרכשת למגבלות נכותו המוכרת על ידי משהב"ט.

ג. הערות:

- 1) זכאות זו הינה בנוסף לזכאות הקיימת עפ"י ההוראות לרכישה/החלפה של דירה, ובלבד שלא מדובר בדירה הנרכשת מקבלן והמצויה בשלב מוקדם של תכניות וטרם נבנתה (יעל הניירי").
- 2) לנכה המחליף דירתו יש צורך בקבלת חו"ד ממרפא בעיסוק, המעידה, כי לא ניתן להתאימה למגבלות נכותו, וקיים הכרח בהחלפת הדירה.

שינויים להתאמת דירה בה מתגורר הנכה עם הוריו

30. נכה, למעט נכה בדרגת נכות $100\%+$ (מיוחדת) המרותק לכסא גלגלים, שלפני ההחמרה במצבו – התגורר בדירת הוריו, וממשיך להתגורר בה גם לאחר ההחמרה, וזקוק להתאמת דירת הוריו למגבלות נכותו המוכרת ע"י משהב"ט.

שינויים להתאמת דירת הוריו של נכה משותק העובר לגור עם הוריו

31. נכה משותק, בדרגת נכות $100\%+$ (מיוחדת), המרותק לכסא גלגלים, ואשר מתגורר, או העובר לגור בבית הוריו לפחות שנתיים, ויש להתאים את דירתם של ההורים למגבלות נכותו המוכרת ע"י משהב"ט.

32. תנאים למימוש הטבה זו:

א. מתן סיוע זה מותנה בהתחייבות של הנכה (ע"ג הטופס בנספח ג'), ובמקרה שהנכה ללא יכולת קבלת החלטות ההתחייבות תהייה של הוריו ושל הנכה שלא לפנות בבקשה לקבלת שכר דירה, לפחות שנתיים.

ב. ההורים יתחייבו מראש, כי לא יידרשו משהב"ט להשתתף בהוצאות החזרת המצב לקדמותו בדירה הנ"ל.

שינויים להתאמת דירת הורים של נכה משותק לביקורים בבית ההורים

33. נכה משותק, בדרגת נכות $100\%+$ (מיוחדת), המרותק לכסא גלגלים אשר לצורך ביקור בבית הוריו יש להתאים את דירתם למגבלות נכותו המוכרת ע"י משהב"ט.

34. תנאי למימוש הטבה זו:

ההורים יתחייבו מראש, כי לא יידרשו משהב"ט להשתתף בהוצאות החזרת המצב לקדמותו בדירה הנ"ל.

שינויים להתאמת דירה בתנאי שכירות עבור נכה משותק בדרגת נכות +100% (מיוחדת)

35. עקרון: בדירה בתנאי שכירות, בה מבקשים לבצע שינויים להתאמתה למגבלות הנכות – יש להנחות את הנכה לחתום על אופציה להארכת השכירות לתקופה ארוכה, עפ"י פנייתו של הנכה למשכיר.
36. הדגשה: זכאות זו תקפה למשך כל הזמן בו גר בדירות שכורות שונות אשר אושרו לו בסיוע משהב"ט, ולכן ניתן במקרים חריגים לאשרה יותר מפעם אחת, באישור הוועדה המחוזית. תקופת השכירות המירבית הינה לפי הוראת אגף שיקום נכים 60.06.
37. נכה משותק, בדרגת נכות +100% (מיוחדת), המרותק לכסא גלגלים אשר מתגורר בדירה בתנאי שכירות פרטית במימון משהב"ט, ואשר יש להתאימה למגבלות נכותו המוכרת על ידי משהב"ט, לתקופת מגוריו.
38. הערה: לעיתים, ועפ"י דרישת המשכיר המעוגנת בהסכם השכירות, יש צורך גם להחזיר המצב של הדירה לקדמותו, עם סיום חוזה השכירות. במקרה זה קיימת אפשרות לאשר החזר כספי בגין החזרת המצב לקדמותו, ובלבד שהשינויים שנדרשו, נכללו מראש בדוח של המהנדס שבחן בדירה.

התקנת מעלון, עקב צורך רפואי הקשור בנכות המוכרת

39. נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-35% לפגוע גפיים תחתונות, או מ-50% ועד +100% (מיוחדת) בכל סוגי הפגימה, ואשר עקב החמרה בנכותו המוכרת ע"י משהב"ט, נזקק להתקנת מעלון בדירה שבבעלותו, בביתו הפרטי, או בבית המגורים המשותף בו הוא גר, שלו או של הוריו.

40. הדגשים להתקנת מעלון:

- א. המענק להתקנת המעלון מהווה חלופה לסיוע להחלפת דירה.
- ב. ניתן לאשר המענק, גם אם בעבר ניתן סיוע למטרות דיוור, ובלבד שהתקנת המעלון מהווה פתרון להתאמת הדירה למגבלות נכותו המוכרת על ידי משהב"ט.
- ג. לעניין זה, יש לקחת בחשבון צפי למגבלות נכות עתידיות, כאשר מדובר בנכות פרוגרסיבית, וזאת עפ"י אישור הרופא המוסמך המחוזי.
- ד. המענק יינתן גם כאשר מדובר בנכות שחלקה זמנית, ובתנאי שהנכות הצמיתה הינה לפחות 35% בגין גפיים תחתונות, או 50% נכות בכל סוגי הפגימה.

41. תנאים למימוש הטבה זו:

- התנאים המפורטים בסעיף "פירוט הקריטריונים לאישור הזכאויות – כללי", ובנוסף גם התנאים בסעיפים הבאים, שלהלן:
42. במקרים בהם קיים ספק לגבי הצורך הרפואי הנובע מהנכות המוכרת – יש לפנות לקבלת חו"ד של הרופא המוסמך הראשי, והחלטתו מחייבת.
43. במקרים בהם קיים ספק לגבי סבירותן של הצעות המחיר – יש להפנות לקבלת חו"ד של היועץ הרפואי ביח' לשירותים רפואיים.
44. לצורך התקנת מעלון בבית המגורים המשותף בו גר הנכה, יש להציג המסמכים הבאים:
- א. היתר בניה מהוועדה המקומית לתכנון ובניה שליד הרשות המקומית.
- ב. מסמך של הנציגות המשותפת של דיירי הבניין ("ועד בית"), ובו פירוט מספר הדיירים הגרים בבניין, ואופן חלוקת עלות המעלון ביניהם, זאת בנוסף לעותק מהחלטת האסיפה הכללית של דיירי הבית המאשרת ההתקנה.
- ג. הצעת מחיר המפרטת את העלות הכוללת ואת העבודות הנדרשות להתקנת המעלון.
45. היה ואושר לנכה, בגין נכותו, גם הלוואה לשיפוצים (עפ"י הוראה 62.01), וגם מענק למעלון, ו/או להתאמת הדירה (עפ"י הוראה זו – 62.12) – על עובד הדיור לציין זאת בבקשה, ולוודא שסכום הסיוע בהלוואה ובמענק גם יחד – לא יעלה על גובה השיפוצ כולו.
46. במקרים חריגים בלבד, בהם עלות המעלון המאושר ע"י הגורמים המקצועיים המעורבים בתהליך, גבוהה מהסכום המירבי המפורט בנספח ג' להוראה זו - תימנע הוועדה המחוזית מקבלת החלטה על גובה הסיוע ותעביר המלצה מפורטת לר' היח' לתגמולים והטבות, או ראש אגף שיקום נכים, או הוועדה המייעצת – בהתאם לסמכויות החריגה המוקנות עפ"י המ"ב 60.02.
47. ניתן לאשר המענק גם לנכה אשר בוחר "לבצע שידרוג" מרצונו, ולהתקין:
- א. מעלית, במקום מעלון, או
- ב. מעלון במקום זחליל, או
- ג. מדרגון במקום זחליל, או כל שידרוג אחר
- הדגשה: בכל אחד מהמקרים הנ"ל של "שידרוג" – המענק שיאושר הינו בגובה התקרה המירבית של סוג המעלון לו נקבע שהוא זקוק.
48. יש לוודא, שהמענק שיאושר איננו עולה על הוצאה בפועל.

49. הנכה יקבל החזר כספי, לאחר שימציא חשבונית מס "מקור" וקבלות "מקור" על סוג המעלון שהותקן, וגובה התשלום. לחילופין, יש אפשרות במקרים מיוחדים, לפי שיקול דעת המחוז להנפיק התחייבות כספית לחברת המעליות, ולבצע התשלום באמצעות מוטב.

50. לא יינתן סיוע לביטוח שנתי, או לאחזקה שוטפת, או לתיקונים עבור מעלון. סעיף זה לא יחול לגבי נכים משותקים 100%+ (מיוחדת) הזכאים להשתתפות בביטוח שנתי למעלית לפי הוראה מס' 62.13, בין אם התקינו אותה במימון המשרד ובין אם באופן עצמאי.

אופן הטיפול

51. פונה המבקש סיוע, יפנה בקשתו אל אחראי הרווחה במחוז השיקום, בו הוא מטופל או לחילופין באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.

52. הפונה יקבל את נספח א' להוראה זו - פירוט המסמכים הנדרשים מהמבקש, או נדרשים במהלך תהליך האישור בהתאם לסוג הבקשה.

53. עובד הרווחה במחוז יפנה לרופא המוסמך המחוזי, להכנת חוות דעת כתובה.

54. אם נוכח הרופא המוסמך המחוזי, כי הצורך הנובע מהנכות המוכרת - אמנם קיים - יכין מכתב המתאר מצבו הרפואי של הנכה, הנובע מהנכות המוכרת וקשור אליה, ואשר עשויה להיות לו השלכה על צורך בהתאמת דיור.

55. בעקבות מכתב זה, יפנה עובד הרווחה, אל הגורמים המקצועיים שלהלן:

א. **מרפא בעיסוק.**

ב. **מהנדס מאגף הבינוי במשהב"ט.**

56. המרפא בעיסוק, לאחר שביקר בדירה ובחן התנאים בה - יכין שרטוט טכני המתאר את השינויים המבניים הנדרשים, תוך הסבר הקשר שלהם לנכות המוכרת.

57. מצא המרפא בעיסוק, כי יש צורך גם בעזרים רפואיים נוספים - יכין דוח נפרד שיועבר למרפאה המחוזית, להמשך טיפול.

58. המהנדס מאגף הבינוי במשהב"ט, לאחר שביקר בדירה ובחן התנאים בה - יאשר מקצועית את ביצוע השינויים המוצעים ע"י המרפא בעיסוק.

59. דוח סיכום הביקור, השרטוט הטכני וההנחיות של המרפא בעיסוק, וכן אישורו של המהנדס, יועבר לעובד הרווחה, אשר יבקש מהזכאי להמציא לפחות שתי הצעות מחיר לביצוע שינויי הבינוי, המפורטים בדוח, להתאמת הדירה, כולל פירוט העבודות שיש לבצע.

60. הדגשה: במקרה של דירה בשכירות עבור נכה משותק, בדרגת נכות +100% (מיוחדת), המרותק לכסא גלגלים, כאשר המשכיר דורש "החזרת המצב לקדמותו" – יפורטו בדוח הביקור של המהנדס כל העבודות שיש לבצע לצורך "החזרת המצב לקדמותו".
61. עובד הרווחה יוודא קבלתן של לפחות שתי הצעות מחיר לביצוע שינויי הבינוי להתאמת הדירה, כולל פירוט כל העבודות שיש לבצע.
62. על עובד הרווחה לוודא צירופו של צילום "רשיון קבלן שנתי" (תקף לשנה הנוכחית) המאשר כי הקבלנים רשום בפנקס הקבלנים. בהתאם לגובה עלות ההצעה כמפורט בסעיף 28 ד'
63. עובד הרווחה יוודא קבלתה של התחייבות בכתב של הנכה (ע"ג הטופס בנספח ג'), שהעבודה שתבוצע בדירתו תהיה תואמת לחלוטין לאישורו המקצועי של המהנדס של משהב"ט שאישר העבודה, להצעת המחיר שאושרה, שתבוצע ע"י הקבלן שהצעת המחיר שלו אושרה, וכי כל תוספת שיחליט לבצע מעבר לכך, תהיה על אחריותו ועל חשבונו.
64. עובד הרווחה במחוז, יבדוק ויאמת הפרטים המהווים בסיס לבקשה, והמסמכים הנדרשים, כמפורט בנספח א', ויזין הבקשה במערכת המידע הממוחשבת במסך "בקשת סיוע כספי".
65. עובד הרווחה יציין בבקשה אם אושרה לנכה בגין נכותו הלוואה לשיפוצים (עפ"י הוראה 62.01), בנוסף לבקשתו הנוכחית למענק להתאמת הדירה (עפ"י הוראה זו – 62.12). במקרה כזה, על עובד הרווחה לוודא שסכום הסיוע בהלוואה ובמענק גם יחד - לא יעלה על גובה השיפוץ כולו.
66. אישר המהנדס של משהב"ט את התוכנית המוצעת ואת העלויות המבוקשות, עפ"י הצעות המחיר המפורטות שהועברו לו- יוודא עובד הרווחה, כי הבקשה תואמת הקריטריונים המפורטים בהוראה זו, ללא כל חריגה, והמסמכים הנלווים מאשרים זאת - רשאי עובד הרווחה במחוז לאשרה ולהעבירה לביצוע, לאחר בדיקה ואישור בחתימה שניה ע"י סגן מנהל המחוז, או מי שהוסמך ע"י מנהל המחוז.
67. הבקשה המאושרת תועבר לביצוע ע"י אחראי הרווחה, אשר יזין את פרטיה למערכת הממוחשבת – עפ"י רשימת המק"טים המתאימה ויעביר את הבקשה והחומר הנלווה לבקשה לאחר שנסרק למערכת המידע הממוחשבת ליחידה לחשבונאות שיקום הדגשה: יש לוודא, כי על גבי החשבונית יצוין אופן התשלום.
68. באחריות עובד הרווחה במחוז לשלוח למבקש הודעה על אישור הבקשה, החלטת ביניים, או דחייתה של הבקשה, לאחר האשרור של היחידה לחשבונאות שיקום.

רמת השירות – משך ביצוע

69. במסגרת המאמץ המתמיד לשיפור השירות לזכאים – על מנהל המחוז לוודא השלמת הטיפול בבקשה ומשלוח ההודעה לפונה – בתוך מסגרת זמן שלא תעלה על 14 ימי עבודה ממועד הגשת הקבלות /חשבונית מס ע"י הפונה, וקבלת כל האישורים מהגורמים המקצועיים המעורבים בתהליך.
70. מסגרת זמן זו כוללת 7 ימי עבודה של המחוז, ו – 7 ימי עבודה ליחידה לחשבונאות שיקום.

לימור לוריא

סמנכ"ל וראש אגף שיקום

נספח א' להוראה 62.12
בדיקת מסמכים נדרשים

(טופס זה יימסר לפונה, כדי להקל עליו / ה את ריכוז והמצאת כל המסמכים הנדרשים)

שלב	סוג המענק הנדרש	מסמכים נדרשים	תקין/לא תקין	הערות
1	שינויים להתאמת דירתו של נכה, או דירת הוריו שהוא מתגורר בה	טופס בקשה והתחייבות נספח ג'	תקין / לא תקין	*יש לצרף צילום "רשיון קבלן שנתי" המאשר כי הקבלן רשום בפנקס הקבלנים באותה שנה ** בעבודות שסכומן נמוך מ- 20,000 ₪ ניתן להציג הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה
		חו"ד רופא מוסמך מחוזי	תקין / לא תקין	
		דוח ביקור בית מרפא בעיסוק	תקין / לא תקין	
		מפרט טכני כולל פירוט ההתאמות המבוקשות	תקין / לא תקין	
		2 הצעות מחיר, לפחות * של קבלן רשום בפנקס הקבלנים	תקין / לא תקין	
		אישור מהנדס מאגף הבינוי משהב"ט את תוכנית ההתאמה המוצעת של דירתו	תקין / לא תקין	
		אסמכתא לתשלום	תקין / לא תקין	
				**
		חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע השינויים בדירה, עפ"י המפרט והצעת המחיר שאושרה	תקין / לא תקין	בחשבונית יפורטו העבודות שבוצעו בפועל
2	שינויים להתאמת דירת הוריו של נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים העובר לגור עם הוריו	טופס בקשה והתחייבות נספח ג'	תקין / לא תקין	*יש לצרף צילום "רשיון קבלן שנתי" המאשר כי הקבלן רשום בפנקס הקבלנים באותה שנה ** בעבודות שסכומן נמוך מ- 20,000 ₪ ניתן להציג הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה
		חו"ד רופא מוסמך מחוזי	תקין / לא תקין	
		דוח ביקור בית מרפא בעיסוק	תקין / לא תקין	
		מפרט טכני כולל פירוט ההתאמות המבוקשות	תקין / לא תקין	
		2 הצעות מחיר, לפחות * של קבלן רשום בפנקס הקבלנים **	תקין / לא תקין	
		אישור מהנדס מאגף הבינוי משהב"ט את תוכנית ההתאמה המוצעת של דירת הורים	תקין / לא תקין	
		אסמכתא לתשלום	תקין / לא תקין	
		חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע השינויים בדירה, עפ"י המפרט והצעת המחיר שאושרה	תקין / לא תקין	בחשבונית יפורטו העבודות שבוצעו בפועל

הערות	תקין/לא תקין	מסמכים נדרשים	סוג המענק הנדרש	שלב
<p>* יש לצרף צילום "רשיון קבלן שנתי" המאשר כי הקבלן רשום בפנקס הקבלנים באותה שנה</p> <p>** במקרים חריגים ולאחר קבלת אישור מהנדס משהב"ט ניתן יהיה להגיש 2 הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה</p>		טופס בקשה והתחייבות נספח ג'	שינויים להתאמת דירת הורים של נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים לביקורים בבית ההורים	3
	תקין / לא תקין	חווי"ד רופא מוסמך מחוזי		
	תקין / לא תקין	דוח ביקור בית מרפא בעיסוק		
	תקין / לא תקין	מפרט טכני כולל פירוט ההתאמות המבוקשות		
	תקין / לא תקין	2 הצעות מחיר, לפחות של קבלן רשום * בפנקס הקבלנים **		
	תקין / לא תקין	אישור מהנדס מאגף הבינוי משהב"ט את תוכנית ההתאמה המוצעת של דירת ההורים		
		=		
	תקין / לא תקין	אסמכתא לתשלום		
בחשבונית יפורטו העבודות שבוצעו בפועל	תקין / לא תקין	חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע השינויים בדירה, עפ"י המפרט והצעת המחיר שאושרה		
	תקין / לא תקין	טופס בקשה והתחייבות נספח ג'	שינויים להתאמת דירה בתנאי שכירות עבור נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים	4
	תקין / לא תקין	חווי"ד רופא מוסמך מחוזי		
<u>הערה</u> : תקופת השכירות המירבית הינה לפי הוראת אגף השיקום 60.06	תקין / לא תקין	חוזה השכירות לדירה הנדונה		
	תקין / לא תקין	דוח ביקור בית מרפא בעיסוק		
<u>אם נדרשת בהסכם "החזרת המצב לקדמותו"</u> – יפורטו העבודות הנכללות בהגדרה זו	תקין / לא תקין	מפרט טכני כולל פירוט ההתאמות המבוקשות		

שלב	סוג המענק הנדרש	מסמכים נדרשים	תקין/לא תקין	הערות
		2 הצעות מחיר, לפחות של קבלן רשום * בפנקס הקבלנים **	תקין / לא תקין	* יש לצרף צילום "רשיון קבלן שנתי" המאשר כי הקבלן רשום בפנקס הקבלנים באותה שנה ** בעבודות שסכומן נמוך מ- 20,000 ₪ ניתן להציג הצעות מחיר מקבלן שהינו עוסק מורשה
		אישור מהנדס מאגף הבינוי משהב"ט את תוכנית ההתאמה המוצעת של דירת ההורים **	תקין / לא תקין	** אם נדרשת בהסכם "החזרת המצב לקדמותו" – יאשר המהנדס גם את העבודות הנכללות בהגדרה זו
		אסמכתא לתשלום	תקין / לא תקין	
		חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע השינויים בדירה, עפ"י המפרט והצעת המחיר שאושרה	תקין / לא תקין	בחשבונית יפורטו העבודות שבוצעו בפועל
		חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע עבודות ל"החזרת המצב לקדמותו"***	תקין / לא תקין	*** אם נדרשת בהסכם "החזרת המצב לקדמותו"
		התקנת מעלון	5	טופס בקשה והתחייבות נספח ג'
חו"ד רופא מוסמך מחוזי	תקין / לא תקין			
דוח ביקור בית מרפא בעיסוק	תקין / לא תקין			
מפרט טכני של המעלון כולל פירוט ההתקנה המוצעת	תקין / לא תקין			
2 הצעות מחיר, לפחות כולל פירוט סוג המעלון ועלותו	תקין / לא תקין			

שלב	סוג המענק הנדרש	מסמכים נדרשים	תקין/לא תקין	הערות
		אישור מהנדס מאגף הבינוי משהב"ט את תוכנית ההתקנה המוצעת של המעלון	תקין / לא תקין	
		חו"ד של היועץ הרפואי ביח' לשירותים רפואיים *	תקין / לא תקין	* רק במידה ונדרש, עפ"י הנקבע בגוף ההוראה
		במקרים בהם קיים ספק לגבי הצורך הרפואי הנובע מהנכות המוכרת – יש לצרף חו"ד של הרופא המוסמך הראשי, והחלטתו מחייבת.**	תקין / לא תקין	** רק במידה ונדרש, עפ"י הנקבע בגוף ההוראה
		היתר בניה מהועדה המקומית לתכנון ובניה שליד הרשות המקומית***	תקין / לא תקין	*** כאשר הנכה גר בדירה בבית משותף
		<u>מסמך של הנציגות המשותפת של דיירי הבניין ("ועד בית")</u> ***, ובו פירוט מספר הדיירים הגרים בבניין, ואופן חלוקת עלות המעלון ביניהם, ובנוסף עותק מהחלטת האסיפה הכללית המאשרת ההתקנה.	תקין / לא תקין	
		אסמכתא לתשלום	תקין / לא תקין	
		חשבונית מס/קבלה "מקור" על ביצוע השינויים בדירה, עפ"י המפרט והצעת המחיר שאושרה (בחשבונית יפורטו העבודות שבוצעו)	תקין / לא תקין	

נספח ב' להוראה 62.12

**שיעורי מענק להתאמת דירה למגבלותיו של נכה מטעמים רפואיים
מעודכן לפי מדד המחירים לצרכן דצמבר 2022**

סוג הסיוע	קבוצת הזכאים	תנאים מיוחדים	סכום מירבי בש"ח
שינויים להתאמת דירתו של נכה, או דירת הוריו שהוא מתגורר בה עימם	נכה שדרגת נכותו מ-20% עד 49%	זכאות חד פעמית לכל סוג סיוע (הבהרה: לא ניתן לקבל סיוע להתאמת דירתו ולאחר מכן לבקש סיוע להתאמת דירת הוריו אליה יעבור)	עד 19,505
	נכה שדרגת נכותו מ-50% ומעלה, או נכה 35% ומעלה לפגוע גפיים תחתונות,		עד 30,567
שינויים להתאמת דירת הוריו של נכה משותק העובר לגור עם הוריו	נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים העובר לגור בבית הוריו לתקופה העולה על שנתיים	זכאות חד פעמית	עד לגובה הסכום המתקבל ממכפלת שכ"ד מירבי למשותק בתקופה של עד 36 חודשים.
שינויים להתאמת דירת הורים של נכה משותק לביקורים בבית הוריו	נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים אשר לצורך ביקור בבית הוריו יש להתאים את דירתם לצרכיו	זכאות חד פעמית	עד 30,567
שינויים להתאמת דירה בתנאי שכירות עבור נכה משותק, ו/או החזרת הדירה המושכרת לקדמותה (לפי דרישת המשכיר, ובהתאם להסכם)	נכה +100% משותק המרותק לכסא גלגלים	זכאות לתקופה בה גר בשכירות בסיוע משהב"ט	עד 30,567
		הערה: תקופת השכירות המירבית הינה לפי הוראת אגף השיקום 60.06	עד 30,567 להחזרת המצב לקדמותו אם נכלל בהסכם
התקנת מעלון	נכה 50% ומעלה בכל סוגי הפגימה נכה 35% ומעלה לפגוע גפיים תחתונות,	זכאות חד פעמית	עד 117,258

נספח ג' להוראה 62.12

בקשה לסיוע בדיוור | עמוד 1 מתוך 4

בקשה לסיוע בדיוור

טופס זה מיועד למימוש הזכאות למענקים והלוואות בתחום הדיוור בנושאים האלה: סיוע בשכר דירה, התאמת דירה לנכות, החלפת דירה, בניית בית, רכישת דירה ראשונה, שיפוץ דירה והלוואה לרכישת ציוד לסידור ראשון של הבית.

לתשומת ליבך, בטופס יש 3 חלקים: חלק 1 - פרטים אישיים | חלק 2 - פירוט הכנסות | חלק 3 - בחירת הסיוע בדיוור. בשני החלקים הראשונים יש למלא את כל הפרטים, ובחלק השלישי יש למלא רק את האפשרויות הרלוונטיות עבורך.

סכומי המענקים וההלוואות

סכומי המענקים וההלוואות משתנים בהתאם לאחוזי הנכות והסיוע המבוקש. אנו ממליצים לך לפנות למחלקת הרווחה במחוז שלך לבירור הזכאות לפני הגשת הבקשה.

איך מגישים את הבקשה?

את הבקשה בצירוף המסמכים הנלווים יש לשלוח למחלקת הרווחה במחוז שלך באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט, במייל, בדואר או בפקס. כל הפרטים ליצירת קשר רשומים באתר אגף השיקום shikum.mod.gov.il

חשוב לדעת, הגשת הבקשה במלואה בצירוף כל המסמכים הנדרשים מונעת עיכובים בטיפול בבקשה.

בכל שאלה ניתן לפנות למוקד הטלפוני של אגף השיקום 03-7776777 בימים ראשון עד חמישי מ-8:00 עד 18:00

חלק 1 - פרטים אישיים

שם פרטי		שם משפחה		תעודת זהות	
כתובת מגורים					
רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד
פרטים ליצירת קשר					
טלפון נייד			כתובת מייל		
כתובת למשלוח דואר (אם היא שונה מכתובת המגורים)					
רחוב / תא דואר	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד
מצב משפחתי					

☐ ריווק/ה	☐ נשוי/אה	☐ גרושה	☐ אלמן/ה	☐ ידוע/ה בציבור
מספר ילדים		גיל הילדים		

חלק 2 - פירוט הכנסות

אגף השיקום במשרד הביטחון מלווה אותך בתהליך לשינוי או התאמת מקום מגוריך. פירוט ההכנסות נועד אך ורק כדי שנוכל לסייע לך בתהליך, ואינו משפיע על סכום ההלוואה או המענק.

מקום העבודה שלך	השכר שלך (נטו)
מקום העבודה של בן/בת הזוג	שכר בן/בת הזוג (נטו)
פירוט הכנסות נוספות	

חלק 3 - בחירת הסיוע בדיוור

איזה סיוע בדיוור אתה מבקש? (ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)

☐ א' - סיוע בשכר דירה	☐ ב' - התאמת דירה לנכות	☐ ג' - החלפת דירה	☐ ד' - בניית בית
☐ ה' - רכישת דירה ראשונה	☐ ו' - הלוואה לשיפוץ דירה	☐ ז' - הלוואה לסידור ראשון	

בחלק זה של הטופס יש למלא את הפרטים באפשרויות השונות בהתאם לסיוע המבוקש שסימנת למעלה
אפשרות א': סיוע בשכר דירה

פרטי הדירה בשכירות					
רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד
קומה	האם יש מעלית?				
	☐ לא	☐ כן			

מסמכים לצירוף

חוזה שכירות חתום

תעודת זכאות מחוסר דיור ממשרד הבינוי והשיכון

סטודנטים – יש לצרף אישור לימודים

אפשרות ב': התאמת דירה לנכות

פרטי הדירה

רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד
מספר חדרים	קומה	האם יש מעלית?			
		כן ☐ לא ☐			

מי הבעלים של הדירה?

אני ההורים שלי קיבוץ שכירות מוגנת / דיור ציבורי אחר: _____

הסבר לתהליך התאמת דירה

עם קבלת הבקשה, תתואם איתך בדיקת גורם מקצועי בדירה שיכין דוח מפורט עם השינויים הנדרשים להתאמת הדירה למצב התפקודי. לאחר בדיקת הגורם המקצועי, נבקש לקבל ממך את המסמכים האלה:

2 הצעות מחיר לשיפוץ הנדרש לפי דוח הגורם המקצועי

אישור קבלן מורשה של שני הקבלנים המציעים

סכום המענק נקבע בהתאם לאחוזי הנכות ועלות השיפוץ הנדרש להתאמת הדירה.

הצהרה

ידוע לי כי קבלת הסיוע מותנית בבדיקת זכאותי על פי הכללים המפורטים בהוראות אגף השיקום

אני מצהיר כי:

1. אני מתחייב לבצע את התאמת הדירה בהתאם להנחיות הגורמים המוסמכים

אם מדובר בהתאמת דירה השייכת להורים:

2. אני יודע כי לא אוכל לקבל סיוע בשכר דירה למשך שנתיים לפחות.

3. אני מתחייב לעדכן את ההורים כי המשרד לא ישתתף בהוצאות החזרת הדירה למצבה הקודם.

תאריך	חתימה
-------	-------

אפשרויות ג' עד ה': סיוע בהחלפת דירה / בניית בית / רכישת דירה ראשונה

פרטי הדירה הנוכחית (למלא במקרה של החלפת דירה)						
רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד	
מספר חדרים	קומה	האם יש מעלית?		סכום מכירת הדירה		
		☐ כן	☐ לא	ש		
פרטי הדירה הנרכשת						
רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד	
מספר חדרים	קומה	האם יש מעלית?		סכום רכישת הדירה		
		☐ כן	☐ לא	ש		
תכנית מימון הרכישה						
האם אתה לוקח משכנתא?		סכום המשכנתא		ההחזר החודשי		
☐ כן ☐ לא		ש		ש		
מקורות מימון נוספים		חסכונות		סך הכול הון קיים		
		ש		ש		
הסיוע המבוקש						
לברור סכום ההלוואה או המענק המקסימלי שלך, יש לפנות למחלקת הרווחה במחוז שלך						
הלוואה בסך			מענק בסך			
ש			ש			

מסמכים לצירוף

- חוזה רכישת דירה
- בהחלפת דירה** – לצרף הסכם מכירת דירה
- בלקחת משכנתא** – לצרף אישור עקרוני מהבנק
- ברכישת דירה מקבלן** – לצרף קבלה או אישור עורך דין על תשלום ראשון
- ברכישת דירה ראשונה** – תעודת זכאות מחוסר דיור ממשד הבינוי והשיכון

הצהרה

ידוע לי כי:

- קבלת הסיוע מותנית בבדיקת זכאותי על פי הכללים המפורטים בהוראות אגף השיקום
- מימוש ההלוואה מותנה בהמצאת ערבים בהתאם לדרישות הבנק המלווה
- המענק ישולם בהתאם להגשת קבלות וחשבוניות מס מקור

אני מצהיר כי:

1. הדירה שאני מבקש לרכוש מתאימה לצרכים שלי, למגבלות נכתי ומצבי המשפחתי.
2. ברכישת דירה ראשונה - אין ולא הייתה בבעלותי דירה או חלק מדירה ו/או מקרקעין מכל סוג שהוא.
3. בהחלפת דירה - אין בבעלותי דירה או חלק מדירה ו/או מקרקעין מכל סוג שהוא מלבד הדירה הנמכרת, ואין דירה נוספת למעט הדירה הנרכשת.

תאריך	חתימה
-------	-------

אפשרות ו': הלוואה לשיפוץ דירה

פרטי הדירה

רחוב	מספר בית	כניסה	דירה	יישוב	מיקוד
מספר חדרים	קומה	האם יש מעלית?	סכום השיפוץ	שם	
☐ קן ☐ לא	☐ קן ☐ לא	☐ לא ☐ לא			

מי הבעלים של הדירה?

- אני קיבוץ שכירות מוגנת / דיור ציבורי אחר:

פירוט השיפוך (ניתן לצרף מכתב גלווה)

סכום ההלוואה

לברור סכום ההלוואה המקסימלי שמגיע לך, יש לפנות למחלקת הרווחה במחוז שלך

סכום ההלוואה המבוקש

ש

מסמכים לצירוף

2 הצעות מחיר לשיפוך מקבלנים

הצהרה

ידוע לי כי:

- קבלת הסיוע מותנית בבדיקת זכאותי על פי הכללים המפורטים בהוראות אגף השיקום
- מימוש ההלוואה מותנה בהמצאת ערבים בהתאם לדרישות הבנק המלווה
- אקבל את סכום ההלוואה רק לאחר שאגיש חשבונית מס וקבלה עבור 10% מסכום השיפוך

חתימה

תאריך

אפשרות ז': הלוואה לסידור ראשון

הלוואה המיועדת לרכישת ריהוט, מכשירי חשמל או כל צורך לסידור הבית בתחילת הדרך.

לברור סכום ההלוואה שמגיע לך, יש לפנות למחלקת הרווחה במחוז שלך

כדי לבקש הלוואה לסידור ראשון יש לסמן: כן, אני מעוניין לקבל הלוואה לסידור ראשון

מסמכים לצירוף

במעבר דירה לאחר גירושים – יש לצרף הסכם גירושים

גרסת טופס 1.1